

Základní škola a Mateřská škola Náves Svobody 41, Olomouc –Holice

Preventivní program školy

školní rok 2023 / 2024

Úvod

Období školního vzdělávání je velmi významné při formování osobnosti mladých lidí. Úkolem preventivního programu školy je oddalovat a snižovat výskyt rizikového chování dětí (např. násilí, šikana, záškoláctví, kouření, zneužívání alkoholu) a zároveň podpořit jejich sociální a osobnostní rozvoj.

Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Olomouc – Holice je úplná základní škola situovaná v okrajové části města. Škola má čtyři pracoviště:

- hlavní budova (třídy druhého stupně, učebna informatiky, školní jídelna, tělocvična)
- budova I. stupně (třída II. B, III. A, III. B, IV. B, V. A, VI. B, učebna výtvarné výchovy)
- budova školní družiny (družina, třídy I. A, II. A, IV. A, školní kuchyňka)
- budovy MŠ (dílny ZŠ)

Součástí školního areálu je také hřiště včetně sportovního vybavení, které je dětem k dispozici po vyučování. Ve školním roce 2023 / 2024 školu navštěvuje celkem 285 žáků – 163 první stupeň, 122 druhý stupeň. Žáci jsou rozděleni do patnácti tříd. Vzhledem k tomu, že výuka probíhá na několika budovách, je omezen vzájemný kontakt mezi staršími a mladšími žáky. Vzájemné vztahy mezi pedagogy i vztahy mezi žáky a učiteli jsou přesto na solidní úrovni, což přispívá k pozitivnímu sociálnímu klimatu ve škole. Velkou devizou naší školy je rychlé, operativní jednání pedagogů a vedení školy v případech porušení školního řádu, či výskytu rizikového chování.

Preventivní tým

školní metodik prevence	Mgr. Pavla Modrianská
výchovný poradce	Mgr. Jaroslav Bargl
sociální pedagog	Mgr. Eva Rygelová
ředitelka školy	Mgr. Ivana Štenclová
zástupkyně ředitele školy	Mgr. Renáta Kramplová

Se členy preventivního týmu úzce spolupracují třídní učitelé a vychovatelky ŠD. Dle svých možností se na prevenci podílejí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, koordinována je ředitelkou školy a metodikem prevence. Školní metodik prevence se stará o schránku důvěry, uchovává odborné časopisy, filmy a knihy s preventivní tematikou a v případě potřeby je poskytuje kolegům. Metodik prevence pravidelně informuje ostatní pedagogy o platných předpisech a aktualitách z oblasti primární prevence rizikového chování. Při zjištění rizikového chování je informován třídní učitel, metodik prevence a vedení školy. Společně se dohodnou na dalším postupu – pohovor se žákem, kázeňský postih, pozvání rodičů do školy apod. Je-li problém závažnější, je svolána výchovná komise a případně jsou zapojeny další složky, jako oddělení sociální prevence magistrátu nebo policie.

Monitoring

Zdrojem informací o případném rizikovém chování je pozorování dětí v prostředí školy – na chodbách, v šatnách, při sportovních hrách či ve školní družině. Užitečná jsou i sebehodnocení dětí a individuální pohovory se žáky i rodiči. Nezastupitelná je práce třídních učitelů, kteří mají možnost všimnout si dětí i mimo školní lavice např. na školních akcích, na výletech, ve škole v přírodě nebo na kulturních akcích. Důležitým zdrojem informací o třídě jsou pravidelné třídnické hodiny. Pedagogové vycházejí také ze zpráv psychologů PPP či SPC. Neocenitelná je vzájemná komunikace mezi pedagogy a vychovatelkami školní družiny, což

na naší škole funguje velmi dobře. Přínosem je také úzká spolupráce správců hřiště s vedením školy. Tímto způsobem je totiž možné eliminovat výskyt některých negativních jevů v době po vyučování .

Cíle PPŠ

- vytvoření přátelského školního prostředí
- zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích
- posilování schopnosti žáků čelit sociálnímu tlaku (dovednost říci ne)
- předcházení záškoláctví
- osvojování zásad zdravého životního stylu
- prevence kouření a zneužívání alkoholu

I. stupeň

Prevenici provádějí převážně třídní učitelky a vychovatelky ve školní družině. Zaměřují se zejména na tyto oblasti:

- navození příznivého klimatu ve třídě
- upevňování základních hygienických návyků a zdravého životního stylu
- včasné odhalení sociálně patologických problémů ve třídě
- důraz na úzkou spolupráci s rodiči
- nabídka volnočasových aktivit, podpora účasti na soutěžích, výchova ke zdravému sebevědomí

II. stupeň

Prevence je zaměřena na zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích (důkladné seznámení žáků i zákonných zástupců se školním řádem). Důležité je vytváření příznivého sociálního klimatu ve třídách i v celé škole. Pokračuje dlouhodobé působení směřující k osvojení zdravého životního stylu. Hluběji se věnujeme předcházení rizikového chování. Zvláště v hodinách výchovy k občanství a výchovy ke zdraví je dostatečný prostor k použití různých metod, jak poznat vztahy ve třídě či zárodky rizikového chování. Příklady preventivních témat zpracovaných v ŠVP naší školy:

Výchova k občanství – záškoláctví, šikana, rasismus, xenofobie, gambling

Výchova ke zdraví – návykové látky

Dějepis – rasismus, antisemitismus, xenofobie

Přírodopis – alkoholismus a kouření, přírodní drogy

Chemie – chemické návykové látky

Informatika – nebezpečí na internetu, kyberšikana

Tělesná výchova – ochrana zdraví, soudržnost, soutěživost

Výtvarná výchova – kolektivní spolupráce, empatie

Klademe si za cíl s dětmi co nejvíce hovořit na třídnických hodinách i mimo vyučování a vytvářet pro ně akce a programy, které nebudou vnímány jako nudné. Důležité je, aby děti nebyly informacemi zahlceny – žáci je pak dostatečně nevnímají a zlehčují je. Na druhém stupni se obvykle vyskytne více problémů, proto jsme v kontaktu i s odborníky mimo školu (PPP Olomouckého kraje, pediatři, kurátoři, OSPOD, Policie ČR).

Na konci povinné školní docházky by žáci měli zvládnout:

- Mít zdravé sebevědomí, být empatičtí, mít sociální citění.
- Osvojit si zdravý životní styl.
- Odmítavě se stavět k násilí, šikaně, rasové nesnášenlivosti a xenofobii.
- Vyhnout se nebezpečí na internetu – kyberšikaně.

- Pojmenovat nejrozšířenější návykové látky, znát jejich účinky a nebezpečí, které je spojeno s jejich užíváním.

Preventivní plán pro školní rok 2023 / 2024

Na základě zkušeností z předchozích let budeme obzvláště velkou pozornost věnovat předcházení záškoláctví, prevenci kouření, prevenci zneužívání alkoholu a posilování schopnosti žáků čelit sociálnímu tlaku (schopnost říct ne). Důraz bude kladen také na kvalitní vedení třídnických hodin.

Plánované akce:

Návštěva příslušníků Městské policie Olomouc (žáci 1. – 5. ročníku)

Preventivně informativní setkání zaměřená zejména na dopravní výchovu. Děti jsou seznámeny se svými povinnostmi v silničním provozu. Policisté také upozorňují děti na různá další nebezpečí, se kterými se na veřejnosti mohou setkat.

Účast na preventivních programech Krajské hygienické stanice v Olomouci

Jíme pestře, zdravě, hravě (žáci 3. ročníku)

Jsem nezávislý – nekouřím (žáci 7. ročníku)

Buď HIV negativní (žáci 9. ročníku)

Vánoční dílna (žáci celé školy, učitelé, rodiče)

Předvánoční setkání žáků, rodičů a pedagogů.

Děti, pojdte si hrát

Aktivity pro děti naší mateřské školy – připravují žáci devátého ročníku. Podpora spolupráce ZŠ a MŠ.

Zahradní slavnost (žáci celé školy, učitelé)

Tradiční akce na konci školního roku. Žáci vyšších ročníků chystají hry pro menší děti, což je velmi přínosné pro vzájemné vztahy dětí a celkovou atmosféru ve škole.

Vodácký výlet na raftech (žáci 6. – 9. ročníku)

Červnová akce přispívající k utužení vztahů mezi žáky navzájem i vztahů mezi žáky a učiteli.

Další programy certifikovaných poskytovatelů primární prevence budeme využívat dle aktuálních nabídek a finančních možností.

Závěr

Plnění úkolů preventivního programu bude metodikem prevence hodnoceno na pololetních pedagogických poradách. Závěrečná evaluace proběhne na konci školního roku.

MPP na školní rok 2023 / 2024 byl schválen dne 1. září 2023.

Mgr. Pavla Modrianská
školní metodik prevence

Mgr. Ivana Štenclová
ředitelka školy